

Merenkululaitos

TIEDOTUSLEHTI NRO 4/30.1.1998

MERENKULKUHALINTO

Merenkukuhallintoa koskevia säädöksiä on uudistettu 1.1.1998 lukien seuraavasti:

- 1) Merenkululaitoksesta annettua lakia (13/1990) on muutettu lailla (1248/1997), ja
- 2) Merenkululaitoksesta on annettu uusi asetus (1249/1997), jolla on kumottu aiemmin merenkululaitoksesta annettu asetus (53/1990).

Lakiin ja uuteen asetukseen sisältyvät seuraavat olennaiset uudistukset:

- Merenkukuhallitus on nyt nimeltään Merenkululaitoksen keskushallinto, ja
- Alusturvallisuutta koskevia viranomaistehtäviä hoitaa Merenkululaitoksessa erillinen yksikkö, jolla on päätösvalta alusturvallisuuteen ja sen valvontaan liittyvissä viranomaistehtävissä. Yksikkö kuuluu Merenkululaitoksen keskushallintoon ja sillä on alueellisia toimipisteitä. Yksikkö muodostuu entisen merenkukuhallituksen merenkulkuosastosta ja merenkukupiirien tarkastustoimialoista.

Oheisena ovat laki merenkululaitoksesta (13/1990) voimassa olevassa muodossaan sekä asetus merenkululaitoksesta (1249/1997).

Oikeustoimiston päällikkö

Hannu Makkonen

Asiaa koskevat tiedustelut:

Hallintotoimisto
Merenkulkuosasto

Tämä tiedotuslehti
korvaa tiedotuslehden:

15/1.8.1996

Dnro 2/00/98
ISSN 0430-5345

LAKI MERENKULKULAITOKSESTA (5.1.1990/13)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. (19.12.1997/1248) Merenkululaitos on asianomaisen ministeriön alainen valtion laitos, jossa on keskushallinto ja merenkulkupiirien muodostama aluehallinto.

Alusturvallisuutta koskevien viranomaistehtävien hoitamista varten merenkululaitoksen keskushallinnossa on erillinen yksikkö, jolla voi olla alueellisia toimipisteitä.

2 §. (19.12.1997/1248) Merenkululaitoksen tehtävänä on seurata merenkulun ja muun vesiliikenteen sekä niihin liittyvien elinkeinojen kehitystä sekä ryhtyä asianomaisen ministeriön asettamien tavoitteiden mukaisesti merenkulkua ja muuta vesiliikennettä edistäviin, turvaaviin ja järjestäviin toimenpiteisiin.

Merenkululaitoksen tulee suorittaa ne selvitys-, kokeilu, seuranta- ja suunnittelutoimeksiannot, jotka asianomainen ministeriö laitokselle antaa, sekä huolehtia niistä tehtävistä ja toimeksiannoista, jotka sille erikseen säädetään tai määrätään.

Merenkululaitoksen tehtävänä on lisäksi kerätä suunnittelu- ja valvontatehtäviään varten tietoja alusten liikennöinnistä Suomen satamissa sekä aluksissa kuljetettavista matkustaja- ja tavaramääristä. Tiedot on annettava aluskohtaisesti ja tavararyhmittäin. Alusten omistajat tai heidän edustajansa ja satamat ovat velvollisia antamaan merenkululaitokselle nämä tiedot. Tietoja käytetään myös merenkululaitoksen tilastojen laatimiseen.

3 §. Merenkululaitoksessa on johtokunta, jonka tehtävistä, kokoonpanosta ja asettamisesta säädetään asetuksella.

4 §. Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

5 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1990.

Tällä lailla kumotaan merenkulkuhallinnon viroista ja toimista 18 päivänä joulukuuta 1936 annettu laki (426/1936).

Lain (19.12.1997/1248) voimaantulosäännös kuuluu seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Mitä muualla säädetään tai määrätään merenkulkuhallituksesta, koskee tämän lain tultua voimaan merenkululaitosta.

1249/1997

Asetus**merenkululaitoksesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Liikenneministerin esittelystä säädetään merenkululaitoksesta 5 päivänä tammikuuta 1990 annetun lain (13/1990) 3 ja 4 §:n nojalla:

*Merenkululaitoksen tehtävät***1 §**

Merenkululaitos tuottaa jäänmurto-, luotaus-, liikenteenohjaus-, väylä-, merenmitaus-, merikartoitus-, kanava-, piensatama- sekä aluspalveluja ja harjoittaa muuta laitoksen toimialaan kuuluvaa toimintaa. Lisäksi merenkululaitos pitää alusrekisteriä ja hoitaa aluskiinnitysasioita.

Merenkululaitoksen tehtävänä on myös huolehtia alusturvallisuudesta ja veneilyn turvallisuudesta sekä niiden valvonnasta.

Merenkululaitos huolehtii laitoksen tehtäviin liittyvästä kansainvälisestä yhteistyöstä.

*Merenkululaitoksen keskushallinto***2 §**

Merenkululaitoksen keskushallinnon ja kaantumisesta yksiköihin ja niiden tehtävistä määrätään merenkululaitoksen työjärjestyksessä.

Niitä viranomaistehtäviä, joita tarkoitetaan 1 §:n 2 momentissa, hoitaa alusturvallisuudesta vastaava yksikkö, jolla on alueellisia toimipisteitä. Yksikkö antaa myös alusturvallisuuteen ja veneilyyn liittyvät ohjeet ja määräykset sekä huolehtii yksikön tehtäviin liittyvästä kansainvälisestä yhteistyöstä. Yksikön tehtävistä määrätään tarkemmin sen työjärjestyksessä.

*Aluehallinto***3 §**

Merenkululaitoksen tehtävien alueellista hoitoa varten maa on jaettu merenkulkupiireihin. Merenkulkupiirit ovat merenkululaitoksen keskushallinnon alaisia.

Valtioneuvosto määrää merenkulkupiirien lukumäärän ja rajat.

4 §

Merenkulkupiirille kuuluvat toimialueellaan luotsausta ja muuta liikenteenohjausta, väyliä, kanavia ja piensatamia sekä yhteysalusliikennettä ja muita aluspalveluja koskevat asiat siten kuin niistä merenkululaitoksen työjärjestyksessä tarkemmin määrätään.

Merenkulkupiirin tulee toimia laitoksen toimintaperiaatteiden ja piirille asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Merenkululaitoksen keskushallinto voi määrätä merenkulkupiirin suorittamaan tehtäviä toisen piirin alueella.

*Merenkululaitoksen johtokunta***5 §**

Merenkululaitoksen toimintaa ohjaa ja valvoo valtioneuvoston neljäksi vuodeksi kerrallaan asettama johtokunta.

Johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä enintään kuusi muuta jäsentä, joista yksi on määrättävä merenkul-

kulaitoksen edustavimpien henkilöstöjärjestöjen ehdottamista henkilöistä.

Asianomainen ministeriö vahvistaa johtokunnan jäsenten palkkiot.

6 §

Johtokunnan tehtävänä on:

1) päättää merenkululaitoksen toimintalinjoista ja käytännön tavoitteista ottaen huomioon asianomaisen ministeriön laitokselle asettamat tavoitteet;

2) päättää merenkululaitoksen hallinnon järjestämisestä muilta kuin alusturvallisuusasioita hoitavaa yksikköä koskevilta osin;

3) päättää laitoksen talousarvioehdotuksesta sekä toiminta- ja taloussuunnitelmasta;

4) ohjata ja valvoa laitokselle asetettujen tavoitteiden toteuttamista;

5) antaa ne laitoksen toimivaltaan kuuluvat määräykset ja ohjeet, jotka eivät tämän asetuksen mukaan kuulu alusturvallisuusasioita hoitavan yksikön ratkaistaviksi tai joita johtokunta ei ole siirtänyt pääjohtajan tai laitoksen muun virkamiehen annettavaksi;

6) ratkaista 16 §:n 3 momentissa tarkoitetut nimitysasiat;

7) perustaa ja lakkauttaa ylijohtajan, merenkulkuneuvoksen ja piiripäällikön virat; sekä

8) käsitellä muita laitoksen kannalta merkittäviä asioita, joiden esittelystä johtokunnalle päättää pääjohtaja.

7 §

Johtokunta on päätösvaltainen, kun sen kokouksessa on läsnä puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään kolme muuta jäsentä.

Johtokunnan kokouksessa päätetään asiat erimielisyyden sattuessa yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan päätökseksi tulee se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja on kannattanut.

Meriturvallisuusjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus johtokunnan kokouksissa.

Johtokunta vahvistaa tarkemmat määräykset asioiden käsittelystä johtokunnassa.

Merenkululaitoksen virkamiesjohto

8 §

Merenkululaitosta johtaa ja sen toiminnasta vastaa pääjohtaja apunaan ylijohtaja, alusturvallisuusasioita hoitavan yksikön päällikkönä toimiva meriturvallisuusjohtaja, me-

renkulkuneuvokset ja piiripäälliköt ottaen huomioon merenkululaitokselle kuuluvat tehtävät ja sille asetetut tavoitteet.

Laitoksen johtotehtävissä olevat vastaavat heidän johdettavakseen kuuluvan toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämisestä.

Asioiden ratkaiseminen merenkululaitoksen keskushallinnossa

9 §

Merenkululaitoksen keskushallinnolle kuuluvat asiat ratkaisee:

1) johtokunta;

2) pääjohtaja;

3) meriturvallisuusjohtaja; tai

4) muu virkamies, jolle sellainen toimivalta on työjärjestyksessä annettu.

Johtokunnassa käsiteltävät asiat ja asiat, jotka alusturvallisuusasioita hoitava yksikkö ratkaisee oikaisuvaatimuksen perusteella, ratkaistaan esittelystä. Työjärjestyksessä määrätään, mitkä muut asiat ratkaistaan esittelystä.

10 §

Pääjohtaja ratkaisee asiat, joita ei ratkaista johtokunnassa tai joita ei ole säädetty meriturvallisuusjohtajan ratkaistaviksi taikka joita pääjohtaja ei ole siirtänyt muun virkamiehen ratkaistaviksi.

11 §

Meriturvallisuusjohtaja ratkaisee yksikölleen kuuluvat asiat, joita hän ei ole siirtänyt yksikön muun virkamiehen ratkaistaviksi.

Meriturvallisuusjohtajalla on oikeus antaa alusturvallisuusasioita hoitavan yksikön osalta lausuntonsa merenkululaitoksen talousarvioehdotuksesta.

12 §

Pääjohtaja voi, alusturvallisuusasioita hoitavalle yksikölle kuuluvia asioita lukuun ottamatta, ottaa yksittäistapauksessa ratkaistavakseen asian, joka muutoin olisi hänen alaisensa ratkaistava.

Sama oikeus on ylijohtajalla, meriturvallisuusjohtajalla ja merenkulkuneuvoksella omalle yksikölleen kuuluvissa asioissa.

Asioiden ratkaiseminen aluehallinnossa

13 §

Piiripäällikkö ratkaisee merenkulkupiirille

kuuluvat asiat.

Piiripäällikön ratkaisovaltaa voidaan työjärjestyksessä siirtää muulle piirin virkamiehelle.

14 §

Piiripäällikkö voi yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asian, joka muutoin olisi hänen alaisensa ratkaistava.

Työjärjestyksessä määrätään, mitkä piirissä käsiteltävät asiat ratkaistaan esittelystä.

Virkojen kelpoisuusvaatimukset

15 §

Yleisenä kelpoisuusvaatimuksena merenkululaitoksen virkoihin on sellainen taito ja kyky, jota virkaan kuuluvien tehtävien menestyksellinen hoitaminen edellyttää.

Lisäksi vaaditaan:

1) pääjohtajalta ylempi korkeakoulututkinto tai merikapteeninkirja sekä merenkulun ja hallinnon tuntemusta sekä johtamiskokemusta;

2) ylijohtajalta ylempi korkeakoulututkinto sekä perehtyneisyyttä hallinnollisiin tehtäviin ja merenkulkuasioihin;

3) meriturvallisuusjohtajalta ja merenkulkuneuvokselta ylempi korkeakoulututkinto tai merikapteeninkirja sekä perehtyneisyyttä yksikön alaan kuuluihin tehtäviin; sekä

4) piiripäälliköltä ylempi korkeakoulututkinto tai merikapteeninkirja sekä perehtyneisyyttä alan tehtäviin.

Pääjohtajalta, ylijohtajalta, meriturvallisuusjohtajalta, merenkulkuneuvokselta ja piiripäälliköltä vaaditaan myös käytännössä osoitettua johtamistaitoa.

Luotsihenkilökunnalla tulee lisäksi olla sellainen terveys ja kunto, joka vaaditaan kauppa-aluksella kansipalveluksessa olevalta, ja alushenkilökunnalla sellainen terveys ja kunto, joka vaaditaan vastaavaan tehtävään kauppa-aluksessa.

Virkojen täyttäminen ja nimittäminen virkamieheksi virkasuhteeseen

16 §

Pääjohtajan nimittää tasavallan presidentti valtioneuvoston esityksestä.

Meriturvallisuusjohtajan nimittää asianomainen ministeriö.

Ylijohtajan, merenkulkuneuvoksen ja piiripäällikön nimittää johtokunta.

17 §

Nimittämisestä enintään vuoden kestävään määräaikaiseen virkasuhteeseen päättää pääjohtajan ja meriturvallisuusjohtajan osalta asianomainen ministeriö sekä ylijohtajan, merenkulkuneuvoksen ja piiripäällikön osalta pääjohtaja.

Nimittämisestä yli vuoden kestävään määräaikaiseen virkasuhteeseen päättää pääjohtajan osalta valtioneuvosto, meriturvallisuusjohtajan osalta asianomainen ministeriö sekä ylijohtajan, merenkulkuneuvoksen ja piiripäällikön osalta merenkululaitoksen johtokunta.

18 §

Alusturvallisuusasioita hoitavan yksikön virkaan tai virkasuhteeseen nimittää ja työ-sopimussuhteisen henkilöstön ottaa meriturvallisuusjohtaja, jollei yksikön työjärjestyksessä toisin määrätä.

Merenkulkupiirin ylitarkastajan nimittää virkaan ja virkasuhteeseen pääjohtaja piiripäällikön annettua asiasta lausuntonsa. Muuhun merenkulkupiirin virkaan tai virkasuhteeseen nimittää ja työ-sopimussuhteisen henkilöstön ottaa piiripäällikkö, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä.

Muissa kuin edellä tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa nimittää virkaan ja virkasuhteeseen ja työ-sopimussuhteisen henkilöstön ottaa pääjohtaja, jollei tätä oikeutta ole työjärjestyksessä siirretty ylijohtajalle, merenkulkuneuvokselle tai muulle virkamiehelle.

Virkavapaus ja sijaisuudet

19 §

Pääjohtajalle virkavapauden myöntää asianomainen ministeriö. Virkavapauden, joka kestää yli vuoden eikä perustu lakiin tai virkaehtosopimukseen, myöntää kuitenkin valtioneuvosto.

Meriturvallisuusjohtajalle virkavapauden myöntää asianomainen ministeriö.

Johtokunnan nimittämälle virkamiehelle virkavapauden myöntää pääjohtaja.

Alusturvallisuusasioita hoitavan yksikön virkamiehille virkavapauden myöntää meriturvallisuusjohtaja tai yksikön työjärjestyksessä määrätty muu virkamies.

Muille kuin 1—4 momentissa mainituille merenkululaitoksen keskushallinnon virkamiehille virkavapauden myöntää laitoksen keskushallinto ja merenkulkupiirin virkamie-

hille merenkulkupiiri sen mukaan kuin työjärjestyksessä määrätään.

20 §

Mitä 19 §:ssä säädetään virkamiehistä, noudatetaan soveltuvin osin myös työsuhteissa olevaan henkilöstöön.

21 §

Pääjohtajan estyneenä ollessa hänen sijaisenaan toimii ylijohtaja. Pääjohtajan esityksestä asianomainen ministeriö voi määrätä hänelle myös muita sijaisia.

Ylijohtajan sijaisen määrää pääjohtaja.

Meriturvallisuusjohtajan sijaisen määrää asianomainen ministeriö.

Piiripäällikön sijaisen määrää pääjohtaja piiripäällikön esityksestä.

Erinäiset säännökset

22 §

Merenkululaitoksen keskushallinto kantaa ja vastaa valtion puolesta ja valvoo tuomioistuimissa ja virastoissa valtion etua ja oikeutta kaikissa merenkululaitosta koskevista asioissa.

Merenkululaitoksen ylijohtajalla ja alusturvallisuutta koskevien asioiden osalta meriturvallisuusjohtajalla on oikeus joko itse tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä tuomioistuimissa, muissa viranomaisissa, välimiesmenettelyssä ja toimituksissa valvoa valtion etua ja oikeutta sekä edustaa niissä merenkululaitosta.

Merenkulkupiirin päällikkö tai hänen valtuuttamansa on oikeutettu edustamaan valtiota merenkulkupiiriä koskevissa asioissa, joissa merenkululaitoksen keskushallinnon edustaja ei ole paikalla.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

23 §

Merenkululaitoksen keskushallinnolla on oikeus, jollei erikseen toisin säädetä tai määrätä:

- 1) ostaa ja vuokrata maa- ja vesialueita;
- 2) antaa vuokralle hallintaansa kuuluvia maa- ja vesialueita ja rakennuksia ja määrätä niistä perittävät vuokrat voimassa olevien säännösten rajoissa; sekä
- 3) harkitsemillaan ehdoilla vuokrata tai lainata muille valtion virastoille ja laitoksille tai muutoin yleishyödylliseen tarkoitukseen ajoneuvoja, koneita, laitteita ja muita varusteita, jollei niitä tarvita merenkululaitoksen omaan käyttöön.

Merenkululaitoksen keskushallinto voi oikeuttaa merenkulkupiirin ryhtymään 1 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin.

24 §

Pääjohtaja antaa johtokunnan päättämissä rajoissa työjärjestyksessä tarkemmat määräykset merenkululaitoksen sisäisestä työnjaosta ja hallinnon järjestämisestä. Meriturvallisuusjohtaja antaa tarkemmat määräykset yksikkönsä sisäisestä työnjaosta ja hallinnon järjestämisestä yksikön työjärjestyksessä.

Voimaantulo

25 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Tällä asetuksella kumotaan merenkululaitoksesta 19 päivänä tammikuuta 1990 annettu asetus (53/1990) siihen myöhemmin tehdyine muutoksineen.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Liikenneministeri *Matti Aura*

